

<http://physicsweb.org/article/news/11/1/12>

2007/01/17

یک خبر ناامیدکننده برا ی انرژی تاریک

یک گروه فیزیک‌پیشه در ایالات متحده دریافتہ اند قانون گرانش نیوتن [1] در فاصله‌ها بی به کوچکی ی تا ۵۵ میکرومتر با دقت زیادی معتبر است. این سنجش‌ها را با استفاده از یک ترازو پیچشی انجام داده اند و نتیجه آن است که شاهدی نیست که در این مقیاس طول انرژی تاریک ریاضی گرانشی را تضعیف می‌کند. این یک نتیجه بی ناامیدکننده در جست‌وجوی آثار گرانشی ی انرژی تاریک است، که کیهان‌شناس‌ها معتقد اند باید در این مقیاس طول ظاهر شود [2].

یک معما ی بزرگ برا ی کیهان‌شناس‌ها این است که به نظر می‌رسد آهنگ انساط جهان دارد زیاد می‌شود. فیزیک‌پیشه‌ها انتظار داشتند این آهنگ کاهنده باشد، چون ریاضی گرانشی انساط را کم می‌کند. کیهان‌شناس‌ها کوشیده اند این را با انرژی تاریک توضیح دهند، که با آثار گرانش مقابله می‌کند و به انساط جهان شتاب می‌دهد. انرژی تاریک، برا ی این که مؤثر باشد باید حدود ۷۰٪ انرژی ی جهان را تشکیل دهد، اما تا کنون مستقیماً دیده نشده است.

کیهان‌شناس‌ها حساب کرده اند به خاطر انرژی تاریک نیروی جدیدی هست که باید در مقیاس طول‌ها ی نسبتاً کوچک (حدوداً ۸۵ میکرومتر) ظاهر شود. معلوم شده یک ی از بهترین جاها برا ی جست‌وجوی شواهد انرژی تاریک، ته در ژرفای فضا که در یک آزمایش ساده ی آزمایش‌گاهی است که در آن ریاضی گرانشی ی بین دو صفحه را می‌سنجند و انحراف از قانون کلاسیک عکس مجدد فاصله را می‌سنجند.

دان کپنیر [3] و هم‌کاران ش از دانشگاه واشینگتن [4]، با استفاده از یک ترازو پیچشی نیروی گرانش در فاصله‌ها ی دست‌پایین ۵۵ میکرومتر را سنجیده اند و دیده اند تا فاصله‌ها بی کاملاً کمتر از ۸۵ میکرومتر هم نیروی گرانش با ۹۵٪ اطمینان از قانون.

عکسِ مجددِ فاصله پی روی می کند. این انرژی ی تاریک را رد نمی کند، اما کپنر و هم کاران^۱ ش، بر اساس آن نتیجه گرفته اند در این مقیاس نیروی جدیدی باشد^۲ قابل مقایسه باشد^۳ گرانش ظاهر نمی شود.

گروهها ی دیگری هم نیروی گرانش را در مقیاس طول‌ها ی کوچک‌تر سنجیده اند، اما کپنر به فیزیکس‌وب^۴ [۵] گفته آزمایش واشینگتن، در مقیاس طول متناظر با انرژی ی تاریک بیشترین حساسیت را دارد. این به خاطر آن است که در این آزمایش نسبت به آزمایش‌ها ی دیگر جرم‌ها ی بزرگ‌تری در فاصله ی موردنظر هستند. این پژوهش گران دارند یک ترازو ی پیش‌رفته‌تر می‌سازند که شاید حساسیت این سنجش‌ها را 100 بار بهتر کند.

- [1] Newton
- [2] Physical Review Letters **98** 021101
- [3] Dan Kapner
- [4] University of Washington
- [5] PhysicsWeb